

W dniu 11 sierpnia 2020 r. Naczelny Sąd Administracyjny wydał dwa wyroki w sprawach o sygn.: II GSK 3573/17 oraz II GSK 4336/17, dotyczących stosowania przepisów o tzw. 1%.

Naczelną Izbę Aptekarską, reprezentowaną przez radców prawnych: Elżbietę Waniewską i Krzysztofa Bakę, jako organizacja społeczna, przystąpiła do obu postępowań, była ich uczestnikiem i prezentowała stanowiska zbieżne z decyzjami Głównego Inspektora Farmaceutycznego.

W obu sprawach spór dotyczył zagadnienia, czy w wyniku połączenia spółek na spółkę przejmującą przechodzą zezwolenia na prowadzenie aptek ogólnodostępnych posiadanych przez spółkę przejmowaną, w sytuacji, gdy spółka przejmująca przekracza limity, o których mowa w art. 99 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy –Prawo farmaceutyczne.

Organy inspekcji farmaceutycznej prezentowały pogląd, że art. 99 ust. 3 pkt 3 ustawy – Prawo farmaceutyczne jest przepisem szczególnym w stosunku do przepisu art. 494 § 2 k.s.h., wykluczającym przejście zezwolenia w wypadku, gdy w wyniku połączenia spółek dochodzi do przekroczenia limitów wskazanych w tym przepisie. W obu sprawach Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie orzekł, że nie doszło do przejścia zezwoleń z uwagi na normę art. 99 ust. 3 pkt 3 oraz art. 101 pkt 4 ustawy – Prawo farmaceutyczne. Od wyroków spółka prowadząca sieć aptek wniosła skargi kasacyjne, które Naczelny Sąd Administracyjny oddalił.

Naczelny Sąd Administracyjny dokonał wykładni art. 494 § 2 k.s.h., stanowiącego, że „na spółkę przejmującą przechodzą z dniem połączenia w szczególności zezwolenia, koncesje oraz ulgi, które zostały przyznane spółce przejmowanej, chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji lub ulgi stanowi inaczej”. W motywach ustnych wyroków NSA wskazał, że zwrot „chyba że ustawa (...) stanowi inaczej” w przypadku zezwoleń na prowadzenie aptek ogólnodostępnych oznacza ustawę – Prawo farmaceutyczne, która ustala zarówno warunki pozytywne prowadzenia aptek, jak i warunki negatywne. Przepis art. 99 ust. 3 Pr. farm. określa warunki podmiotowe uzyskania zezwolenia na prowadzenia apteki ogólnodostępnej.

Spółka będąca stroną w obu sprawach, w momencie, w którym miałyby uzyskać zezwolenie, tj. w momencie wpisu połączenia do KRS, nie spełniała warunków z art. 99 ust. 3 pkt 3 ustawy - Prawo farmaceutyczne i nie mogła uzyskać zezwoleń.

Skład orzekający bardzo wyraźnie podkreślił, że nie podziela dotychczasowych orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego w analogicznych sprawach, z których wynikało, że zezwolenia przechodzą na spółkę przejmującą.